

Про внесення змін до Програми збереження пам'яток культурної спадщини м. Запоріжжя на 2025-2027 роки, затвердженої рішенням міської ради від 04.12.2024 № 38 у редакції від 30.04.2025

Керуючись Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні», Порядком розроблення, затвердження та виконання міських цільових програм, затвердженим рішенням виконавчого комітету Запорізької міської ради від 23.01.2013 № 8, Запорізька міська рада

ВИРІШИЛА:

1. Внести зміни до Програми збереження пам'яток культурної спадщини м. Запоріжжя на 2025-2027 роки, виклавши її та додатки в новій редакції (додаються).

2. Контроль за виконанням цього рішення покласти на заступника міського голови з питань діяльності виконавчих органів ради Романа ТАРАНА та постійну комісію з питань комунальної власності, ресурсів, приватизації, архітектури та земельних відносин (Василь ПОЛЮСОВ).

Секретар міської ради

Регіна ХАРЧЕНКО

Рішення підготовлено відділом
охорони культурної спадщини
Запорізької міської ради

Начальник відділу

Ігор КИСЛІЦІН

ЗАТВЕРДЖЕНО
Рішення міської ради
№ _____

ПРОГРАМА
збереження пам'яток культурної спадщини
м. Запоріжжя на 2025-2027 роки

Програма збереження пам'яток культурної спадщини м. Запоріжжя на 2025-2027 роки (далі – Програма) розроблена відповідно до Законів України «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про охорону культурної спадщини» та інших нормативно-правових актів у сфері охорони культурної спадщини.

З метою захисту традиційного характеру середовища місто Запоріжжя занесено до Списку історичних населених місць, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 26.07.2001 № 878 «Про затвердження Списку історичних населених місць України».

На державному обліку у місті Запоріжжя перебувають 313 пам'яток культурної спадщини, у тому числі 121 пам'ятка історії, 83 – архітектури та містобудування, 18 – монументального мистецтва, 11 – науки і техніки, 52 – археології. Крім того, 104 об'єкта мають правовий статус щойно виявлених об'єктів культурної спадщини, з яких 88 – архітектури та містобудування, 16 – археології.

Наказом Міністерства культури України від 31.07.2012 № 814 «Про затвердження науково-проектної документації щодо меж і режимів використання зон охорони пам'яток та занесення об'єктів культурної спадщини до Державного реєстру нерухомих пам'яток України» затверджено межі і режими використання зон охорони пам'яток та трьох історичних ареалів міста – «Національний заповідник «Хортиця», «Старий Олександрівськ», «Соціалістичне Запоріжжя».

Відповідно до статей 31, 32 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» до делегованих повноважень органів місцевого самоврядування у сферах будівництва, культури належить забезпечення організації охорони, реставрації та використання пам'яток архітектури та містобудування, історії і культури (історії, археології, монументального мистецтва, науки і техніки).

У цій Програмі поняття та терміни вживаються у наступному значенні:
об'єкт культурної спадщини - визначне місце, споруда (витвір), комплекс (ансамбль), їхні частини, пов'язані з ними рухомі предмети, а також території чи водні об'єкти (об'єкти підводної культурної та археологічної спадщини), інші природні, природно-антропогенні або створені людиною об'єкти незалежно від стану збереженості, що донесли до нашого часу цінність з археологічного,

естетичного, етнологічного, історичного, архітектурного, мистецького, наукового чи художнього погляду і зберегли свою автентичність;

охорона культурної спадщини - система правових, організаційних, фінансових, матеріально-технічних, містобудівних, інформаційних та інших заходів з обліку (виявлення, наукове вивчення, класифікація, державна реєстрація), запобігання руйнуванню або заподіянню шкоди, забезпечення захисту, збереження, утримання, відповідного використання, консервації, реставрації, ремонту, реабілітації, пристосування та музеєфікації об'єктів культурної спадщини;

пам'ятка культурної спадщини (далі - пам'ятка) - об'єкт культурної спадщини, який занесено до Державного реєстру нерухомих пам'яток України, або об'єкт культурної спадщини, який взято на державний облік відповідно до законодавства, що діяло до набрання чинності цим Законом, до вирішення питання про включення (невключення) об'єкта культурної спадщини до Державного реєстру нерухомих пам'яток України;

облік нерухомих об'єктів культурної спадщини - комплекс заходів, спрямованих на виявлення, наукове вивчення, класифікацію, державну реєстрацію нерухомих об'єктів культурної спадщини;

зони охорони пам'ятки, історико-культурного заповідника, історико-культурної заповідної території (далі - зони охорони) - встановлювані навколо території пам'ятки, історико-культурного заповідника, історико-культурної заповідної території охоронна зона, зона регулювання забудови, зона охоронюваного ландшафту, зона охорони археологічного культурного шару, в межах яких діє спеціальний режим їх використання.

1. Мета Програми

Метою Програми є реалізація державної політики у сфері збереження культурної спадщини та традиційного характеру середовища м. Запоріжжя, запровадження механізму покращення естетичного вигляду пам'яток культурної спадщини, що розташовані в історичних ареалах м. Запоріжжя та затвердження їх локальних зон охорони.

2. Склад проблеми, шляхи і способи її розв'язання

На даний час на частині пам'яток культурної спадщини не встановлені передбачені законодавством України охоронні дошки, що зменшує рівень обізнаності серед населення про історико-культурне надбання міста.

Користувачі приміщень, розташованих у пам'ятках при здійсненні господарської та підприємницької діяльності не завжди дотримуються рекомендацій концепції архітектурного середовища м. Запоріжжя «Код міста». Це призводить до оформлення окремих частин фасадів пам'яток у дисгармонійному архітектурному рішенні (різні кольори, розміри та форма інформаційних вивісок, рекламних конструкцій).

Реалізація напрямку «Європейський проспект» концепції «Сенси Запоріжжя» на 2024-2026 роки, затвердженої розпорядження міського голови від 07.06.2024 № 141 р дозволить збільшити кількість пам'яток архітектури та містобудування м. Запоріжжя у паспортах опорядження фасадів яких будуть визначені розташування місць для інформаційних вивісок.

На цей час, з метою визначення та конкретизації режимів використання територій історичних ареалів міста існує потреба у розробленні науково-проектної документації з визначення меж та режимів використання локальних зон охорони пам'яток культурної спадщини, розташованих в межах історичних ареалів «Соціалістичне Запоріжжя» та «Старий Олександрівськ», які будуть вихідними даними при коригуванні (оновленні) історико-архітектурного опорного плану як частини проекту змін до Генерального плану міста.

Змінами у пам'яткоохоронному законодавстві передбачено, що контур пам'ятки або орієнтовні координати географічного центру (центроїда) знахідки фрагмента ділянки археологічного культурного шару фіксуються в обліковій документації, складовою якої є технічна документація із землеустрою щодо встановлення меж території пам'ятки.

Для вирішення зазначеного комплексу проблем необхідно вжити наступні заходи:

- виготовлення охоронних дощок та їх встановлення на пам'ятках культурної спадщини;

- розроблення та коригування паспортів опорядження головних фасадів пам'яток архітектури та містобудування м. Запоріжжя з рішеннями щодо розташування місць для інформаційних вивісок;

- розроблення облікової документації на об'єкти культурної спадщини та направлення її до центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері охорони культурної спадщини з метою занесення їх до Державного реєстру нерухомих пам'яток України та надання правового статусу пам'яток культурної спадщини;

- розроблення науково-проектної документації з коригування (оновлення) історико-архітектурного опорного плану та визначення меж та режимів використання локальних зон охорони пам'яток культурної спадщини, розташованих в межах історичних ареалів «Соціалістичне Запоріжжя» та «Старий Олександрівськ»;

- виготовлення технічної документації із землеустрою з встановлення меж території пам'яток культурної спадщини м. Запоріжжя;

- укладення охоронних договорів на пам'ятки культурної спадщини з їх власниками (користувачами).

3. Завдання і заходи

Завданням Програми є збереження пам'яток та щойно виявлених об'єктів культурної спадщини, розташованих на території м. Запоріжжя та забезпечення взяття об'єктів культурної спадщини на державний облік.

Завдання та заходи програми наведені у додатку 1 до Програми.

4. Обсяги та джерела фінансування

Обсяг видатків на фінансове забезпечення реалізації Програми здійснюється за рахунок коштів бюджету Запорізької міської територіальної громади, а також інших джерел, не заборонених діючим законодавством.

Орієнтовні обсяги фінансування заходів програми наведені у додатку 2.

5. Очікувані результати, ефективність програми

Виконання Програми сприятиме реалізації власних повноважень у сфері охорони культурної спадщини та делегованих повноважень міської ради у галузі будівництва, у сфері культури, а саме: у частині забезпечення охорони та використання пам'яток культурної спадщини міста (за видами архітектури та містобудування, історії, археології, монументального мистецтва, науки і техніки).

Очікувані результати, які передбачається досягнути, наведені у додатку 3.

6. Координація та контроль за ходом виконання програми

Головним розпорядником бюджетних коштів та виконавцем Програми є відділ охорони культурної спадщини Запорізької міської ради, який здійснює організацію та контроль за ходом виконання програми, цільовим використанням бюджетних коштів, готує щомісячні та щорічні звіти.

За результатами року здійснює аналіз результатів виконання Програми та, у разі потреби, розробляє пропозиції щодо доцільності продовження тих чи інших заходів, обсягів і джерел фінансування тощо.

Секретар міської ради

Регіна ХАРЧЕНКО

Додаток 1
до Програми збереження пам'яток культурної
спадщини м. Запоріжжя
на 2025-2027 роки

Завдання і заходи
Програми збереження пам'яток культурної спадщини м. Запоріжжя на 2025-2027 роки
(найменування міської цільової програми)

Найменування завдання	Найменування заходу	Головний розпорядник бюджетних коштів, виконавці	Джерела фінансування (бюджет міста, державний, обласний, бюджети, інші)	Прогнозні обсяги, тис. грн			
				Всього	за роками		
					2025	2026	2027
1	2	3	4	5	6	7	8
Завдання 1. Збереження пам'яток культурної спадщини, розташованих на території м. Запоріжжя	1.1. Виготовлення та встановлення охоронних дощок на пам'ятки культурної спадщини	Відділ охорони культурної спадщини Запорізької міської ради	Бюджет міської територіальної громади	94,758	44,850	49,908	-
	1.2. Розроблення та коригування паспортів опорядження головних фасадів пам'яток архітектури та містобудування м. Запоріжжя з рішеннями щодо розташування місць для інформаційних вивісок	Відділ охорони культурної спадщини Запорізької міської ради	Бюджет міської територіальної громади	1 053,895	406,500	647,395	-

1	2	3	4	5	6	7	8
	1.3. Укладення охоронних договорів на пам'ятки культурної спадщини з їх власниками/користувачами	Відділ охорони культурної спадщини Запорізької міської ради	Не потребує фінансування	-	-	-	-
Разом за завданням 1				1 148,653	451,350	697,303	-
Завдання 2. Забезпечення взяття об'єктів культурної спадщини на державний облік.	2.1. Розроблення облікової документації на об'єкти культурної спадщини для занесення їх до Державного реєстру нерухомих пам'яток України	Відділ охорони культурної спадщини Запорізької міської ради	Бюджет міської територіальної громади	370,735	111,311	123,889	135,535
Разом за завданням 2				370,735	111,311	123,889	135,535
Завдання 3. Розроблення науково-проектної документації з коригування (оновлення) історико-архітектурного опорного плану м. Запоріжжя та визначення меж та режимів використання зон охорони пам'яток культурної спадщини	3.1. Розроблення науково-проектної документації з коригування (оновлення) історико-архітектурного опорного плану м. Запоріжжя	Відділ охорони культурної спадщини Запорізької міської ради	Бюджет міської територіальної громади	5 070,292	-	-	5 070,292
	3.2. Розроблення науково-проектної документації з визначення меж та режимів використання зон охорони пам'яток культурної спадщини, розташованих на території історичного ареалу м. Запоріжжя «Соціалістичне Запоріжжя»	Відділ охорони культурної спадщини Запорізької міської ради	Бюджет міської територіальної громади	4 332,355	-	-	4 332,355

1	2	3	4	5	6	7	8
	3.3. Розроблення науково-проектної документації з визначення меж та режимів використання зон охорони пам'яток культурної спадщини, розташованих на території історичного ареалу м. Запоріжжя «Старий Олександрівськ»	Відділ охорони культурної спадщини Запорізької міської ради	Бюджет міської територіальної громади	1 433,557	-	-	1 433,557
	3.4. Виготовлення технічної документації із землеустрою з визначення меж території пам'яток культурної спадщини в м. Запоріжжя	Відділ охорони культурної спадщини Запорізької міської ради	Бюджет міської територіальної громади	1 843,250	-	-	1 843,250
Разом за завданням 3				12 679,454	-	-	12 679,454
Разом за програмою				14 198,842	562,661	821,192	12 814,989

Секретар міської ради

Регіна ХАРЧЕНКО

Додаток 2
до Програми збереження пам'яток
культурної спадщини м. Запоріжжя
на 2025-2027 роки

Орієнтовні обсяги та джерела фінансування

Програми збереження пам'яток культурної спадщини м. Запоріжжя на 2025-2027 роки
(найменування міської цільової програми)

	Обсяг фінансування, всього, тис. грн	За роками виконання		
		2025	2026	2027
1	2	3	4	5
Бюджет міської територіальної громади, всього	14 198,842	562,661	821,192	12 814,989
В тому числі:				
Власні надходження бюджетних установ	-	-	-	-
Державний бюджет	-	-	-	-
Обласний бюджет	-	-	-	-
Інші джерела	-	-	-	-
Усього	14 198,842	562,661	821,192	12 814,989

Секретар міської ради

Регіна ХАРЧЕНКО

Додаток 3
до Програми збереження пам'яток
культурної спадщини м. Запоріжжя
на 2025-2027 роки

Очікувані результати

виконання Програми збереження пам'яток культурної спадщини м. Запоріжжя на 2025-2027 роки
(найменування міської цільової програми)

Найменування завдання	Найменування показників виконання завдання	Одиниця виміру	Головний розпорядник бюджетних коштів	Значення показників			
				Всього	у тому числі за роками		
					2025	2026	2027
1	2	3	4	5	6	7	8
Завдання 1. Збереження пам'яток культурної спадщини, розташованих на території м. Запоріжжя	Кількість пам'яток культурної спадщини, на яких будуть встановлені охоронні дошки	од.	Відділ охорони культурної спадщини Запорізької міської ради	44	22	22	-
	Кількість пам'яток архітектури та містобудування, для яких буде розроблено та відкориговано паспорти опорядження головних фасадів пам'яток архітектури та містобудування м. Запоріжжя з рішеннями щодо розташування місць для інформаційних вивісок			23	16	7	-
	Кількість укладених охоронних договорів на пам'ятки культурної спадщини			45	15	15	15

1	2	3	4	5	6	7	8
Завдання 2. Забезпечення взяття об'єктів культурної спадщини на державний облік	Кількість розробленої облікової документації на об'єкти культурної спадщини	од.	Відділ охорони культурної спадщини Запорізької міської ради	22	8	8	6
Завдання 3. Розроблення науково- проектної документації з коригування (оновлення) історико-архітектурного опорного плану м. Запоріжжя та визначення меж та режимів використання зон охорони пам'яток культурної спадщини	Кількість науково-проектної документації з коригування (оновлення) історико- архітектурного опорного плану м. Запоріжжя	од.	Відділ охорони культурної спадщини Запорізької міської ради	1	-	-	1
	Кількість пам'яток культурної спадщини, розташованих в історичному ареалі «Соціалістичне Запоріжжя», для яких буде розроблено зони охорони	од.		61	-	-	61
	Кількість пам'яток культурної спадщини, розташованих в історичному ареалі «Старий Олександрівськ», для яких буде розроблено зони охорони	од.		40	-	-	40
	Кількість пам'яток, розташованих на території м. Запоріжжя для яких буде розроблена документація із землеустрою з встановлення меж території	од.		101	-	-	101

Секретар міської ради

Регіна ХАРЧЕНКО

Порівняльна таблиця

до проєкту рішення «Про внесення змін до Програми збереження пам'яток культурної спадщини м. Запоріжжя на 2025-2027 роки, затвердженої рішенням міської ради від 04.12.2024 № 38» у редакції від 30.04.2025»

Чинна редакція	Запропонована редакція
Завдання і заходи Програми збереження пам'яток культурної спадщини м. Запоріжжя на 2025-2027 роки	
Додаток 1	
Розроблення та коригування паспортів опорядження головних фасадів пам'яток архітектури та містобудування з рішеннями щодо розташування місць для інформаційних вивісок (бюджет міської територіальної громади)	
у 2026 році – 1 080,816 грн	у 2026 році – 647,395 грн
Розроблення облікової документації на об'єкти культурної спадщини для занесення їх до Державного реєстру нерухомих пам'яток України (бюджет міської територіальної громади)	
у 2026 році – 111,311 грн	у 2026 році – 123,889 грн
у 2027 році – 111,311 грн	у 2027 році – 135,535 грн
Розроблення науково-проектної документації з коригування (оновлення) історико-архітектурного опорного плану м. Запоріжжя (бюджет міської територіальної громади)	
у 2026 році – 688,215 грн	у 2026 році – 0,0 грн
у 2027 році – 0 грн	у 2027 році - 5 070,292 грн
Виготовлення та встановлення охоронних дощок на пам'ятки культурної спадщини (бюджет міської територіальної громади)	

у 2026 році – 44,850 грн	у 2026 році – 49,980 грн
Розроблення науково-проектної документації з визначення меж та режимів використання зон охорони пам'яток культурної спадщини, розташованих на території історичного ареалу м. Запоріжжя «Національний заповідник «Хортиця» (бюджет територіальної громади)	
у 2026 році – 1 475,956 грн	пункт вилучено
Розроблення науково-проектної документації з визначення меж та режимів використання зон охорони пам'яток культурної спадщини, розташованих на території історичного ареалу м. Запоріжжя «Соціалістичне Запоріжжя» (бюджет міської територіальної громади)	
	у 2027 році – 4 332,355 грн
Розроблення науково-проектної документації з визначення меж та режимів використання зон охорони пам'яток культурної спадщини, розташованих на території історичного ареалу м. Запоріжжя «Старий Олександрівськ» (бюджет міської територіальної громади)	
у 2026 році – 1 270,008 грн	у 2026 році – 0 грн
у 2027 році – 0 грн	у 2027 році – 1 433,557 грн
Виготовлення технічної документації із землеустрою з визначенням меж території пам'яток культурної спадщини в м. Запоріжжя (бюджет територіальної громади)	
у 2026 році – 600,00 грн	у 2026 році – 0 грн
у 2027 році – 600,00 грн	у 2027 році - 1 843,250 грн
Додаток 2 Орієнтовні обсяги та джерела фінансування Програми збереження пам'яток культурної спадщини м. Запоріжжя на 2025-2027 роки	
Бюджет міської територіальної громади	
у 2026 році – 5 271,156 грн	у 2026 році – 821,192 грн
у 2027 році – 711,311 грн	у 2027 році - 12 814,989 грн

Додаток 3

**Очікувані результати
виконання Програми збереження пам'яток культурної спадщини м. Запоріжжя на 2025-2027 роки**

Кількість пам'яток архітектури та містобудування, для яких будуть розроблені та затверджені паспорти опорядження головних фасадів

у 2026 році – 11 од.

у 2026 році – 7 од.

Кількість науково-проектної документації
з коригування (оновлення) історико-архітектурного опорного плану м. Запоріжжя

у 2026 році – 1 од.

у 2026 році – 0 од.

у 2027 році – 0 од.

у 2027 році – 1 од.

Кількість пам'яток культурної спадщини, розташованих в історичному ареалі «Національний заповідник «Хортиця», для яких буде розроблено зони охорони

у 2026 році – 38 од.

пункт видалено

Кількість пам'яток культурної спадщини, розташованих в історичному ареалі «Старий Олександрівськ», для яких буде розроблено зони охорони

у 2026 році – 37 од.

у 2026 році – 0 од.

у 2027 році – 0 од.

у 2027 році – 40 од.

Кількість пам'яток культурної спадщини, розташованих в історичному ареалі «Соціалістичне Запоріжжя», для яких буде розроблено зони охорони

у 2027 році – 61 од.

Кількість пам'яток культурної спадщини, на які буде розроблено облікову документацію

у 2027 році – 8 од.	у 2027 році – 6 од.
Кількість пам'яток культурної спадщини, розташованих на території м. Запоріжжя для яких буде розроблена документація із землеустрою з встановленням меж території	
у 2026 році – 40 од.	у 2026 році – 0 од.
у 2027 році – 40 од.	у 2027 році – 101 од.

Начальник відділу охорони культурної
спадщини Запорізької міської ради

Ігор КИСЛІЦІН

Пояснювальна записка

до проєкту рішення Запорізької міської ради «Про внесення змін до Програми збереження пам'яток культурної спадщини м. Запоріжжя на 2025–2027 роки, затвердженої рішенням міської ради від 04.12.2024 № 38» у редакції від 30.04.2025»

1. Обґрунтування необхідності прийняття проєкту рішення

Проєкт цього рішення розроблено відділом охорони культурної спадщини Запорізької міської ради з метою внесення змін до Програми збереження пам'яток культурної спадщини м. Запоріжжя на 2025 - 2027 роки (далі - Програма) шляхом викладення Програми та її додатків у новій редакції.

2. Мета прийняття проєкту рішення

Метою прийняття проєкту рішення є приведення фінансових показників Програми на 2026 рік до доведених граничних обсягів фінансування.

3. Загальна характеристика та основні положення проєкту рішення

Проєкт рішення передбачає затвердження Програми та її додатків у новій редакції, у зв'язку із приведенням фінансових показників Програми на 2026 рік до доведених граничних обсягів фінансування та перенесенням заходів Програми «Розроблення науково-проєктної документації з коригування (оновлення) історико-архітектурного опорного плану м. Запоріжжя», «Розроблення науково-проєктної документації з визначення меж та режимів використання зон охорони пам'яток культурної спадщини, розташованих на території історичного ареалу м. Запоріжжя «Соціалістичне Запоріжжя» (замінений історичний ареал «Національний заповідник «Хортиця») та «Розроблення науково-проєктної документації з визначення меж та режимів використання зон охорони пам'яток культурної спадщини, розташованих на території історичного ареалу м. Запоріжжя «Старий Олександрівськ» на 2027 рік.

Реалізація змін до Програми не потребує додаткового фінансування.

4. Нормативно-правова база в даній сфері правового регулювання

Проєкт рішення розроблено відповідно до Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» та Порядку розроблення, затвердження та виконання міських цільових програм, затвердженим рішенням виконавчого комітету Запорізької міської ради від 23.01.2013 № 8.

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Прийняття цього рішення не потребує додаткового фінансування з бюджету Запорізької міської територіальної громади.

Загальна сума Програми становить – 14 198,842 грн, з них у 2026 році – 821,192 грн.

Начальник відділу охорони
культурної спадщини
міської ради

Ігор КИСЛІЦІН